

ZPRAVODAJ MĚSTYSE STÁDLEC

PRO OBCE HÁJKY, KŘÍDA, SLAVŇOVICE, STÁDLEC A STARÉ SEDLO

Vážení spoluobčané, sousedé,

jsem velice rád, že po vzájemné dohodě mezi zastupiteli, funguje systém střídání autorů úvodníku v našem zpravodaji. Tímto jim děkuji za aktivní přístup k věci. Myslím si, že takovéto obměny myšlenek a názorů jsou vítaným zpestřením pro všechny čtenáře. Nyní, po několika vydáních jsem dostal opět příležitost, a tak Vás dovolím pozdravit já.

Je to již rok, co jsme v říjnu minulého roku společně s kolegy zastupiteli nastoupili do pomyslného „obecního vlaku“. Nové složení našeho „kupé“, hodnotím jako pracovní kolektiv, který dobře funguje. Úskalí a problémy, se kterými se musíme v obci potýkat, se daří řešit společným úsilím. Slíbili jsme úsporné hospodaření s rozpočtem, proto jsme se letošní rok vyhnuli nákladným akcím bezprostředně po značném výdaji za nedávno dokončenou poslední etapu vodovodu, též částečně z opatrnosti v nejisté době a zároveň i v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí místní komunikace ve Starém Sedle, která bude významnou zátěží pro rozpočet. Právě v těchto dnech bychom se měli dozvědět, zda uspěje naše žádost o dotaci na tento stěžejní projekt. Nyní s kolegy řešíme přípravu sestavení rozpočtu na příští rok, spolky nezapomeňte poslat žádosti o příspěvky a samozřejmě vítáme i podněty a nápady od Vás občanů.

Máme za sebou období letní a bohužel už pomalu i to „baboletní“. První poprázdňinový měsíc uběhl jako voda přes „fakturační“ vodoměr, naši malí školáci se již plně soustředí na vzdělávací povinnosti. Skutečnost blížícího se podzimu a změny času, mi neúprosně připomněla informace našich zahrádkářů o zahájení moštování ovoce, ale i zpráva od společnosti Rumpold o režimu zimního svozu komunálního odpadu. I v nadcházejícím podzimním, často sychravém čase je potřeba vidět kouzlo a potřebu přírody nachystat se na zimu, a i toto roční období vnímat pozitivně.

Děkujeme všem, od kterých se nám dostává pomoci, podpory a tolerance a prosím i nadále o spolupráci.

Ing. Pavel Doubek
starosta městyse

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V září oslavili svá životní jubilea tito spoluobčané:

❖ Miloslav Jírovec - Stádlec	73 let
❖ Eva Švadlenová – Stádlec	68 let
❖ Jaroslav Ľoupal – Staré Sedlo	76 let
❖ Josef Heřmánek – Křída	84 let

Zdroj: Matriční úřad městyse Stádlec

Všem oslavencům
srdečně
blahopřejeme!

NAPSALI NÁM

FOTBALOVÝ PODZIM

Fotbalová sezóna je v plném proudu. Do soutěží se zapojilo celkem 7 týmů Sokola. Nejstarší tým „muži“, hrající 3. třídu okresu Tábor, mají odehrány 4 kola s bilancí 2 výhry, remíza a prohra. Dorostenci, kteří jsou spojeni s FC Bechyně, hrají krajskou soutěž 1.A, mají odehrány 4 kola ale zatím bez výhry. Starší žáci jsou také spojeni s FC Bechyně, kdy mají odehrány také 4 kola ale naopak všechny 4 utkání vyhráli. Mladší žáky máme také spojeny s Bechyní, kteří hrají také krajskou soutěž 1.A ale zároveň okresní soutěž OFS Tábor. V krajské soutěži jsou odehrány 4 kola s jednou výhrou a v okresní soutěži je odehráno 6 kol se třemi výhrami a třemi prohrami. Dále v okresní soutěži hraje starší příprava, to jsou děti ročníku 2013 a mladší, kdy mají

odehrány 4 kola s jednou výhrou, jednou remízou a dvěma prohrami. Mladší příprava má odehrány 4 kola se třemi výhrami. Svůj první zápas v sezóně 2023/24 odehrála také mini příprava, což jsou děti ročníku 2017 a mladší. Ti na pouťovou neděli porazili soupeře ze Sokola Sezimovo Ústí. A protože muži měli o víkendu volno od fotbalu, odehrál se již tradiční pouťový nedělní fotbálek. Kdo měl chuť, obul kopačky a

vyrazil na trávník. Počasí vyšlo a fotbalisté i diváci si nedělní odpoledne užili.

TJ Sokol Stádlec získal dotaci od NSA (Národní sportovní agentura) ve výši 117 000,-Kč. Tato finanční částka bude použita na fotbalový rozvoj dětí ve Stádlci, jako například fotbalové soustředění, míče a další pomůcky, dresy, startovné na turnajích, ceny a občerstvení při domácích turnajích a sportovní oblečení.

Text a foto: Vítá Kouba

ROZLOUČENÍ S LÉTEM – DĚTSKÝ DEN VE SLAVŇOVICÍCH

Poslední prázdninový víkend proběhlo ve Slavňovicích v parku rozloučení s prázdninami. Pro děti byl připravený nafukovací skákací hrad, turnaj ve stolním tenisu, koloběžkové závody, rybářské závody a mnoho dalších soutěží. Počasí vyšlo a děti i dospělí si soutěžní odpoledne užili. V turnaji ve stolním tenisu vyhrál Adam Hořejší, koloběžkové závody Tobiáš Kotrba a překvapivým vítězem rybářských závodů se stala Valerie Koubová.

Text a foto: Vítá Kouba

SDH STÁDLEC

Dne 26.8.2023 sbor dobrovolných hasičů Stádlec pořádal již tradiční rybářské závody pro děti a dospělé. Počasí rybářům přálo a účastníci si to zajisté užili.

Další hasičskou akcí, která se konala 9.9.2023 byla soutěž „O pohár starosty hasičů Stádlec“. Soutěže se zúčastnilo celkem 10 týmů z kategorie děti, ženy, muži a mix. V kategorii děti vyhrálo družstvo ze Slavňovic. V kategorii ženy zvítězil domácí tým ze Stádlce, stejně tak i muži ze Stádlce obsadili první příčku. Děkujeme všem zúčastněným a gratulujeme vítězům.

Velice zdařilou se letos stala pouťová zábava, kde se o skvělou atmosféru postarala kapela Static. Hojná účast

cca 100 lidí byla milým překvapením nejen pro pořadatele. Věříme, že tomu tak bude i nadále.

Poslední zářijovou akcí byly již tradiční „3. koloběžkové závody“ kolem nádrže Petrovák. Soutěž byla nejen pro děti, ale i dospělé.

Text: Dita Jírovcová, foto: Pavel Kosobud

STALO SE

ZÁJEZD DO BAVORSKÉHO LESA, SKLÁRNÝ MAUTH A VÝSTUP NA TŘÍSTOLIČNÍK

Dne 9.9.2023 městys Stádlec uspořádal „cestu za poznáním“, s průvodcem panem Ing. Jahelkou. První zastávka s komentovanou prohlídkou byla ve sklárně v městečku Mauth. Svým zasvěceným výkladem zaujal jeden z majitelů. Předvedl ukázky nabírání skloviny a tvarování sklářských výrobků, techniky tavení a foukání skla a velice ochotně odpovídal na naše otázky. Nádherné kousky vystavené v galerii jsou synonymem poctivé české práce a prvotřídní kvality.

Zastávka druhá – Noeschönau – Bavorský národní park s prohlídkovým okruhem botanickou a zoologickou zahradou, stezkou v korunách stromů a vyhlídkovou věží vysokou 44 m. Programové překvapení – třetí zastavení ve Philippsreutu, zde nás čekala replika Stožecké kaple (Tussetkapelle) postavená v roce 1985. Originální Stožeckou kapli postavil kovář Jakob Klauser na znamení díky za uzdravení zraku nad pramenem v roce 1791. 1804 kaple nákladem města Volar přestavěna a v 60. letech 19. století rozšířena a vyzdobena dřevořezbami. Po roce 1946 byla kaple opuštěna a odsouzena k zániku. V roce 1985 byla postavená přesná kopie v bavorském Philippsreutu.

Poslední zastávka v podvečer s výstupem na hraniční Třístoličník – bájnou horu tří králů, jejíž vrcholové partie leží v Bavorsku v blízkosti česko-německé hranice. Třístoličník (1311 m a 1333 m) je jedním z nejvýznamnějších a nejnavštěvovanějších vrcholů Šumavy s bizarními skalními útvary. Nachází se 5 kilometrů jihovýchodně od obce Haidmühle v zemském okrese Freyung-Grafenau a 8 km

jižně od českého Stožce. Na vrcholku je na skalní vyvýšenině vybudováno vyhlídkové místo s dalekým rozhledy. Stateční a znavení jsme ji pokořili a ve večerních hodinách se vrátili do našich domovů.

Celým dnem nás provázel průvodce pan Ing. Jahelka. Zasvěceně hovořil o všem, co jsme si měli možnost prohlédnout a neváhal přidat i něco navíc z dávné historie za což mu jménem městyse Stádlec velice děkujeme.

Text a foto: Ivana Majerová, foto: Simona Capouchová

NA CO SE MŮŽEME TĚŠIT?

- ❖ 20.10.2023 od 17:00 hod. – Jedlé houby a jejich využití s mykologem Pavlem Špinarem – Stádlecká restaurace
- ❖ 24.11.2023 od 14:00 hod. – Tradiční posezení seniorů – Stádlecká restaurace - k poslechu a tanci zahraje kapela Duo Anděl
- ❖ 26.11.2023 – 1. adventní neděle „Rozsvícení vánočního stromečku“ – Stádlec náměstí

INFORMACE PRO OBČANY

PŘERUŠENÍ DODÁVKY ELEKTRICKÉ ENERGIE

10.10.2023 od 8:00 do 15:00 bude přerušena el. energie v částech Na Papírně, Křída – Stará papírna.

PODZIMNÍ A ZIMNÍ SVOZ ODPADU

Firma Rumpold oznamuje, že od 2.10.2023 bude provádět svoz tuhého domovního odpadu každý čtvrtek.

VÝZVA SPOLKŮM A ZÁJMOVÝM SDRUŽENÍM

Žádost o finanční příspěvek na činnost z rozpočtu městyse Stádlec pro rok 2024 odevzdejte na úřadu městyse do 13. 10. 2023. Formulář žádosti je ke stažení na stránkách městyse https://www.stadlec.eu/wp-content/uploads/2019/12/Zadost_o_financi_pispvek1.pdf

MOŠTOVÁNÍ 2023

ZO ČZS, STÁDLEC oznamují, že každou sobotu od 23.9. - 28.10. 2023 od 8–12 a 13–15 hod. probíhá moštování ve Stádlci (přičemž poslední zákazník bude obsloužen 20 minut před koncem pracovní doby).

Cena a podmínky moštování:

- Cena moštování 5kč/kg
- Možnost zapůjčení konve na převoz moštu 30l, 50l. Přičemž vratná záloha je 1000kč/1ks.
- Odpad si musí každý odebrat zpět.
- Rezervace na určený čas není možná, zákazník je obsloužen dle příjezdu.
- Moštujeme pouze jablka, nikoliv hrušky a víno.
- Přelévání moštu do PET lahví není možné.

MŠ A ZŠ STÁDLEC SLOVEM I OBRAZEM

MATEŘINKA:

Prázdniny utekly jako voda a za námi je již celý měsíc září.

Ve školním roce 2023/24 je přihlášeno 21 dětí. Kromě klasického seznamování nováčků s novým prostředím, kamarády a dospěláky se během září konala spousta aktivit. Prvou byla rodičovská schůzka 6.9., Barevný den, tentokrát laděný do modré barvy, se konal 8.9.2023.

14. září – to byla celá školka i škola pozvána ZD Opařany na Den otevřených dveří do Řepče. Tam pro děti ze škol ze Stádlce, Opařan a Jistebnice byl připraven program, ve kterém jsme se seznámili se zemědělskou technikou a hospodářskými zvířaty. Součástí byla i ochutnávka výrobků z mléka, masa a pečiva. Dětem i pedagogům se vše moc líbilo a měli se možnost poznat na jednotlivých stanovištích zemědělskou výrobu od A do Z. Skvěle připravená akce se zajímavým výkladem a zajištěním dopravy tam i zpět. Děkujeme. Víte, že kráva denně nadojí až 40 litrů mléka a vypije kolem 80 l vody?

Úterý 26. září to bylo opékání špekáčků na školkové zahradě, počasí bylo opravdu nádherné. O den později 27. září do školky zavítalo divadélko s pohádkou O Koblížkovi.

ŠKOLA:

A co se dělo v září ve škole ?

Prvý školní den bylo pondělí 3. září. Kromě přivítání všech žáků školy /19/ pedagogy se za námi zastavil i starosta obce Ing. Doubek a popřál všem vše nejlepší v novém školním roce. A nechyběly ani sladkosti na uvítanou..... Kromě adaptace našich 4 prvňáčků v prvním seznamovacím týdnu jsme se pustili do výuky a po počátečním opakování učiva se v žákovských začaly objevovat první známky.

14. září jsme s mateřinkou byli v Řepči a také my jsme ocenili nejvíce degustaci výrobků, ale i zvířátka se všem líbila / telátka, prasátka,

kamerunské ovce, poštovní holubi, králíci..../

O pár dnů později /19.9./ se rozběhl povinný plavecký výcvik pro žáky 3. a 4. ročníků. Umět plavat by mělo patřit k základním dovednostem. Kurz /10 dvouhodinových lekcí/ mají žáci včetně dopravy plně hrazen a je škoda, že ne vždy to rodiče ocení....

A máme tu konec září – 25. 9. se ti starší /3.-5. r./ vydali do táboreského divadlo, kde je čekalo představení Vinettou.....A jak to bývá – někdo byl nadšený a někomu se moc nelíbilo....

A co dalšího?

Vyúčtování dotace z Evropských sociálních fondů /ESF III/ bylo dokončeno a MŠMT schválilo závěrečnou monitorovací zprávu. Jedna dotace je tedy za námi a my již čerpáme z dotace nové /JAK-Jan Ámos Komenský/. Od počátku září tak posílila v dopoledním provozu mateřskou školku školní asistentka a další aktivity (projektové dny) již začínáme plánovat. Během letních prázdnin jsme vymalovali školní kuchyň, nainstalovali 65" dotykový monitor, dokoupeny byly celkem 3 digitální mikroskopy s displejem....

A protože do školství čím dál tím víc proniká digitalizace, musíme se i my dospělí vzdělávat. Proto se předposlední zářijový den všichni pedagogičtí pracovníci MŠ i ZŠ sešli a seznamovali se s digitálním mikroskopem /ovládání, propojení s NB a velkoplošným monitorem, ukládáním snímků.../. Dále se seznámili s prací s dotykovým monitorem a vzdělávacími programy / Didakta/, která má škola zakoupeny. Pod vedením lektorky se také seznámili s obsluhou řezacího plotru Brother ScanNCut, který umožní mimo jiné práci s foliemi, přípravu samolepek, dokáže scanovat a lze připojit k PC...

Foto a text: Vladimír Doležal - ředitel ZŠ a MŠ Stádlec

POJĎME SI PŘIPOMENOUT ZÁŘIJOVÉ LIDOVÉ PRANOSTIKY

ZÁŘÍ je měsíc hojnosti, měsíc druhé sklizně. Při první sklizni se koncem července sklízelo obilí, při té druhé přichází na řadu ovoce, víno, a také textilní plodiny jako je len a konopí. Pro naše předky to znamenalo konec celoročního úsilí, které chtěli náležitě oslavit. V oblastech s velkými ovocnými sady se konala slavnost dočesná, s vinicemi vinobraní a po sklizni konopí se pořádala bujará matriarchální konopická.

Sklizeň lnu a konopí

Ještě začátkem minulého století byly na našem území konopí a len hojně pěstovány. Potom je však nahradily výnosnější plodiny – ať už pěstované u nás nebo z dovozu. Do té doby však venkovskému lidu musela lokální produkce stačit. Len i konopí se zpracovávaly ve stodolách umístěných z bezpečnostních důvodů na okraji vesnice, tzv. pazdernách. Ty byly pro svůj obsah vysoce hořlavé a neopatrná manipulace se sušící pecí mohla skončit katastrofou pro celou obec. Hledělo se, aby byl len posekán do oslav svátku narození Panny Marie (8. 9.). Trhačky musely len vytrhávat pečlivě, jinak byly strašeny, že po nich budou paběrkovat divé ženy. Po sklizni posledního lněného snopu se obvykle konala veselka. Sběračky lnu uvily ze snopu lněný věnec, ozdobili jej a nesly hospodáři, kterému patřila lněná pole. Ten jim za něj dal výslužku nebo uspořádal slavnost. V některých oblastech bylo zvykem věnec zahrabat na pole jako úplatek Panně Marii, dříve Matce Zemi. Konopická slavnost se konala na počest sklizení konopí. Jeho sklizeň a zpracování měly na starosti výhradně ženy, proto měly také dovoleno mít celou slavnost ve své režii. O tomto obyčeji však není v historických spisech mnoho psáno. Je pravděpodobné, že taková událost nebyla po vůli církevním mravokárcům ani národním obroditelům, protože žena se podle křesťanské ideologie neměla moc projevovat, a zvláště při veselkách se měla chovat spíše upejpavě a ctnostně. Avšak při konopické se udělala výjimka – ženy šly průvodem vesnicí, seděly v hospodě u významných stolů, zábavu i muziku organizovaly, hlučně se projevovaly a dle libosti nasávaly. Průvodem chodily účastnice od stavení ke stavení, pronášely vtipné průpovídky na kolemjdoucí nebo na koledované hospodáře, nesly lahve s alkoholem a lahve s vodou, co se tvářily jako alkohol a dávali lidem připíjet. Ten, kdo se napil vody, však nesměl dát najevo zklamání, aby nezkalil zábavu. Nikdo se nesměl za popíchnutí urazit, všechna veselá kritika byla v ten den dovolena. V některých obcích se hrálo i divadýlko ve formě parodie svatby Konopnice a Konopíčka. Ve hře figuroval pár, matka dohazovačka, záškodná babka, oddávající kněz s ministrantem a další. Všechny tyto role hrály zpravidla ženy. Bývalo to velmi veselé, protože ženy mohly hrát muže a parodovat klasické mužské vlastnosti. Představení se konalo formou lidové hry, takže i samotní diváci se mohli stát herci, pokud se k nim přiblížilo ohnisko příběhu. Po svatebním obřadu se společnost odebrala do hospody, kde začala muzika. Pořádající ženy si volily tanečnický, které pak předávaly níže postaveným nebo přespolním ženám. S odbitím půlnoci se však všechno muselo vrátit do starých kolejí a moc připadla opět do rukou mužů.

23. září – přechod do temné poloviny roku

Keltové, včetně ostatních starověkých kultur, též v září slavili sklizeň a připravovali se na chladné a temné období roku. Mezníkem jim bylo 23. září, čili podzimní rovnodennost. Hlavním smyslem tohoto i každého jiného lidového svátku bylo upevňování rodinných svazků, setkávání přátel, anebo i celého kmene. Pořádaly se hostiny s těmi nejlepšími pokrmy, na stolech byly košíky ve tvaru rohu – rohu hojnosti, naplněné sklizenými

plodinami, lidé oblékali do svých nejlepších časů a slavili po celoroční práci. Bardové obveselovali hosty zpěvem či recitací toho, co se za rok mezitím ve světě naučili, oblíbené byly zejména triády neboli krátké moudré verše. Proto byl tento měsíc také zván Cantlos – čas zpěvů, vinné révy a veselí. Po festivalu se bardi na zimu usadili a putovat začali zase až na jaře. Lidé též obětovali svým bohům pokrmu, zaorávali je obřadně do brázd a věřili, že Velká matka – Bohyně, Zima nebo Cailleach, která bere i dává život, je přijme a za rok se jim za věrnost odvděčí hojnou úrodou. Během roku měnila podoby, jednou z nich je stařena v kápi, která se někdy zjevovala u lože umírajících hrdinů nebo králů – odtud možná pochází postava Smrtky. Caileach však nebyla bohyně smrti, byla bohyně životního cyklu, kterého je smrt neoddělitelnou a nezbytnou součástí. Slované zas tomuto svátku říkali Hody, loučili se s obdobím plodnosti, jejíž představitelkou byla Matka země Mokoš a smířlivě se vítá období chladu, jehož původcem je bohyně Morana.

28. září - Svatováclavské slavnosti

Svatý Václav (907 – 28. září 935) byl českým knížetem a světcem, který je považován za hlavního patrona české země. Kniže Václav I. byl synem knížete Vratislava a jeho manželky Drahomíry, která byla dcerou knížete Havolanů (polabští Slované). Jeho prarodiči byli první historicky doložený přemyslovský kníže Bořivoj I. a jeho žena svatá Ludmila. Každý rok v Den české státnosti opouštějí ostatky svatého Václava katedrálu sv. Víta a spolu s tisíci poutníků se vydávají na cestu do staroboleslavské baziliky.

Posvícení

Po nástupu křesťanství vystřídala Velkou matku Panna Marie a oslavy rovnodennosti se přeměnily na posvícení – oslavy spojené s výročí posvěcení kostela. Aby církev potlačila moc původního přírodního náboženství, hanila co nejvíce všechna jejich božstva a tradice. Z rohatého lesního boha se stal čert, z Morany čarodějnice. Byla nastolena patriarchální společnost, kde jsou na prvním místě války, moc a majetek. Žena se tak ve středověku stala podřadným tvorem a nástrojem ďáblovým. Toto přesvědčení doznívá v lidské společnosti dodnes. Průběh oslav se však po pokřesťanštění příliš nezměnil. Se slavením posvícení začal prý jako první král Šalamoun, který vysvětil svůj chrám v Jeruzalémě a každý rok pak ve stejný den pořádal hostinu na tuto počest. Na každé farnosti se posvícení konala v jinou dobu. Lidé chodili na posvícení i do sousedních vsí, aby navštívili své příbuzné a přátele. Trpěla tím však pracovní morálka. Císař Josef II. tak nařídil slavit jen jedno celonárodní posvícení, a to po svatém Havlu. Lidé ho tedy slavili, ale svá vlastní posvícení slavit ani pod pokutou nepřestali. Záliba v kalení a neposlušnost vládnoucí vrstvě je možná zvláštním znakem našeho národa. Už ve středověku nás totiž jistý cestovatel popsal jako lid, který příliš nerespektuje zákony, pije mnoho piva a se zbožností to také nepřehání. Posvícení se většinou slavilo od sobotního večera do úterního rána. Čím více hostů, tím větší počta pro hostitelku. Posílaly se zvací koláče – zvažce, zabíjela se husa a jiná zvířata, stavěla se májka na návsi jako svědek nadcházejícího veselí. V neděli zahajoval posvícení slavnostní oběd, který se podával po návratu ze slavnostní mše, zpravidla až kolem druhé hodiny odpolední. Bývala to například jáhlová kaše s rozinkami a praženými mandlovými lupínky. Po obědě se šlo ještě jednou do kostela, aby se požehnal připravenému pohoštění i celkově hodovní náladě. Po něm začalo konečně to pravé nevázané veselí.

***Život na vesnici je stejně, přes všechno to nepohodlí, nejlepší.
Je to balzám na duši.***

Ivana Majerová
předsedkyně kulturního výboru